

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

36. Explicantur propositiones ex Bulla Pij quinti: Quod voluntariè fit etiamsi necessitate fiat, liberè tamen fit. Et sola violentia repugnat libertati hominis naturali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

CAPVT XXXVI.

Explicantur propositiones ex Bulla Pij Quinti : Quod voluntarie fit, etiamsi necessitate fiat, liberè tamen fit. Et, sola violentia repugnat libertati hominis naturali.

OBIICIUNTUR & illæ propositiones quæ in Bulla Pij Quinti & Gregorij decimi quinti proscripæ sunt : Quod voluntarie fit, etiamsi necessitate fiat, liberè tamen fit. Item, sola violentia repugnat libertati hominis naturali. Eò vero videtur tota hæc doctrina tendere, sicut ex allegatis testimonijs Dionysij Carthusiani, Thomæ de Argentina, Henrici à Gandavo, Richardi de Media Villa, Sanctorum Bonaventuræ & Thomæ Alberti, Alexandri Halensis, Guilielmi Altiodorensis, Parisiensis, Petri Lombardi, Richardi, Hugonis, Bernardi, Damasceni, Bedæ, & Augustini manifestum est.

Respondeo incredibile est, tot dectissimo- rum magna ex parte Sanctissimorum virorum doctrinam à duobus Pontificibus esse damnatam, vel notatam, de quorum integritate nulla unquam accusatio aut suspicio fuit. Neque in tota illa contentione quæ Lovanijs fer- buit, unquam illorum auctorum doctrina vel in querelam tracta, vel producta fuit. Unde necesse est aliud omnino esse quod Pontifices illi proscripserunt. Hoc certè constat, neutram propositionem in libris typo vulgatis illius auctoris de quo erat contro- versa, contineri. An vero ex manuscriptis vel dictatis collectæ fuerint, me equidem la- tet. Cum igitur ex ijs quæ extant scriptis non possit exculpi genuinus eorum sensus, dup- liciter responderi potest. Primo, respectum haberi ad significationem hujus temporis, quo liberum nihil dicitur à Scholasticis, nisi quod fit cum indifferentia saltem contradictionis. Et quicquid non ita fit, non liberum vocant. Illam autem significationem non ita fuisse à Patribus veteribus usurpatam, ex allegatis testi- monijs id expresse contestantibus apertissimum, & multo pluribus demonstrari posset. Hoc ergo sensu vulgatissimo certum est, utramque propositionem esse falsam. Non enim sufficit ad illam libertatem, quod sit vol- untarium, nec ei sola repugnat violentia, sed opus est, ut qui liber dicitur, possit opus facere & non facere. Idcirco vero utramque propo- sitionem damnandam censuerunt, quia tende- bant eò, ut motus illi concupiscentiæ qui ra- tionem antevertunt, essent liberi; quod sine dubio falsum est, & non Scholastici modò, sed & ijs ipsis auctoribus quos citavimus, adver- sum. Eò autem in istis propositionibus colli- mari indicat Vasquez in prima Secundæ, ubi dicit auctorem propositionum istarum, putasse

Vasquez, disp. 190. p. 118.

A hominem peccare in omnibus affectibus & moribus suis qui non essent virtutis, ut etiam in his qui sine libertate sunt peccatum esse diceret. (Hoc est, in illis motibus concupiscentiæ indeliberatis, quos non esse liberos constat) quod ex istis propositionibus de quibus agimus, & ex sexage- sima quinta, quam statim afferemus probat. Id ipsum probabile & satis perspicuum faciunt alia nonnulla pronuntiata, quibus eadem censura inflicta est. Articulus enim quadra- gesimus octavus dicit: Prava desideria quibus ratio non consentit, & quæ homo invitus patitur, sunt prohibita præcepto, Non concupisces. Et quadra- gesimus nonus: Concupiscentia, sive lex membrorum, & prava eius desideria, quæ inviti sentiuntur homines, sunt vera legi inobedientia. Et sexagesimus quin- tus: Homo peccat etiam damnabiliter in eo quod necessario facit. Libertas enim in faciente, basis est & præcepti inobedientiæ & damnabilis peccati. Unde ad muniendas istas propo- sitiones, illæ de libertate videntur viam sternere.

Quamquam secundo etiam à ceteris avulsa, & de libertate generatim, sicut eam exposui- mus intellectæ, per seipsæ adhuc sine illa in- terpretatione vel mitigatione falsæ sunt. Constat enim hujusmodi improvilos volunta- tis motus esse voluntarios & sine violentia ex voluntate fluere, nec tamen etiam illo sen- su esse liberos. Deest illis quippe id quod præcipuum est, quia non sunt in hominis po- testate, non sumus eorum Domini, sunt sine plena rationis advertentia, profluunt invita repugnantque voluntate; quæ singula essen- tialiter repugnant libertati. Amplius ergo sine dubio requiritur, quam esse voluntarium & sine violentia, ut sit liberum. Hoc Pontifices stabilire voverunt, ne tales spontanei necessa- rij motus liberi putarentur, & in pernicio- sum humanæ vitæ errorem iretur, quem hæ- retici hujus temporis protulerunt: De amore autem beatifico, quem plures auctores veteres liberrimum cum Augustino esse docuerunt, nulla Pontificibus cura fuit. De illo vero so- lo nostra quæstio est: Nam ceteras humanæ vitæ actiones, quamvis etiam juxta tradita jam Augustini principia, sine indifferentia ni- hil vetaret esse liberas, reipsa tamen non solum sine violentia, sed & cum quadam indifferen- tia contradictionis, imo contrarietatis, ex Augustini & veterum citatorum mente ante- dictum est, fieri credimus.

CAPVT